

**355) Simsarlık Ve Satış Üzerine Satış Yapmanın Yasak Oluşu
(Şehirlinin Köylüye Simsarlık Etmesinin, Pazara Mal Getiren Köylüleri Pazar Dışında Karşılıyıp Mallarını Ucuza Almanın, Kardeşinin Satışı Üzerine Satış Yapmanın, Başkasının Nişanladığı Bir Kadına, Nişanlayan İzin Vermeden Veya Onu Terk Etmeden Talip Olmanın Haram Oluşu)**

Bu bölümdeki 6 hadis-i şeriften, şehirlinin köylüye malını ben satarım diye yanında alıkoymasının yasak olduğunu, pazara girip piyasayı öğreninceye kadar köylüyü yolda karşılıyıp mal almanın yasak olduğunu, müşteri kızıştırmamak gerektiğini, din kardeşiniz dünürlüğü üzere dünür gönderilmemesi gerektiğini, satışı yapılmış bir akdin bozdurulup aynısını veya benzerini daha ucuza satarım demenin yasak olduğunu öğreneceğiz. [1]

1779. Enes *radıyallahu anh* şöyle dedi:

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, şehirlinin köylüye simsarlık etmesini, ana baba bir kardeş olsa bile, yasakladı. [2]

* Köylüye yardım maksadı taşımayan sadece kendi kazancını ilk planda tutan simsarlık müessesesi haram bir muameleye sebep olmaktadır. [3]

1780. İbni Ömer *radiyallahu anhümâ*'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

"Pazara getirilen satılık malları çarşıya götürülünceye kadar yolda karşılamayınız." [4]

* İslam kişinin hakkını koruduğu gibi toplumun hakkını da korur. Gerekli olan yerde ferdi topluma değil, toplumu ferde tercih eder. Toplumun menfaati, aracının ve satıcının menfaatinden daha önce gelir. Burada ferdin hakkının zayi olması da söz konusu değildir. Burada yapılmak istenenle sadece haksız kazanç ve tekelcilik önlenmiş olacaktır. [5]

1781. İbni Abbâs *radiyallahu anhümâ*'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

"Pazara gelenleri yolda karşılamayın. Şehirli köylü namına onun malını satmasın."

Tâvûs, İbni Abbâs'a *"Şehirli köylü namına onun malını satamaz"* sözünün anlamını sordu. İbni Abbâs:

Ona simsarlık edemez, diye cevap verdi. [6]

* Şehirli tüccar ve sımsar kötü niyetli olursa malı piyasaya arzetmeyebilir veya piyasa düşmesin diye azar azar ortaya çıkarır. Bu ise piyasanın düzensizliğine veya pek çok malların çürüyüp telef olmasına sebep olabilir. İslamın sistemleştirdiği ticaret ahlâkı kurallarına uyulması halinde pek çok kötülük aşırı fiyat ve israf da önlenmiş olacaktır. [7]

1782. Ebû Hüreyre *radıyallahu anh* şöyle der:

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, şehirlinin köylünün malına sımsarlık etmesini yasakladı. “*Müşteri kızıştırmayınız. Bir kimse kardeşinin satışı üzerine satış yapmasın. Din kardeşinin dünürlüğü üzerine dünüre göndermesin. Bir kadın, din kardeşi bir kadının çanağındaki nimeti kendi kabına doldurmak için onun boşanmasını istemesin*”.

Müslim'in bir rivayeti şöyledir:

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* pazarcıların yolda karşılanmasını, şehirlinin köylünün malını satmasını, bir kadının, evleneceği erkeğe din kardeşi bir kadını boşamayı şart koşmasını, bir kimsenin din kardeşinin pazarlığı üzerine pazarlıkta bulunmasını, müşteri kızıştırmayı ve satılık hayvanın sütünü sağmayıp memesinde biriktirmeyi yasakladı.

[8]

1783. İbni Ömer *radıyallahu anhümâ*'dan rivayet edildiğine göre, Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

"Bazınız bazınızın satışı üzerine satış yapmasın. Kardeşinin dünür gönderdiği birine dünür göndermesin. Ancak din kardeşinin kendisine izin vermesi müstesnadır." [9]

1784. Ukbe İbni Âmir *radiyallahu anh'den* rivayet edildiğine göre, Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

"Mü'min mü'minin kardeşidir. Hiçbir mü'mine kardeşinin satışı üzerine satış yapması helâl olmaz. Kardeşinin dünür gönderdiği kadına, o kimse vazgeçinceye kadar dünür göndermesi de helâl olmaz." [10]

* Üç hadiste de toplum ve ferd hayatı açısından çok önemli olan birtakım prensipler topluca zikredilmiştir. Geçmiş hadislerdeki açıklanan şeyler dışındaki şeyleri de burada açıklayacağız.

Neces: Her türlü aldatma, heyecanlandırıp kızıştırmayla fiatı suni olarak artırmak demektir. Bu durum ticaret ahlakı açısından uygun görülmemiş ve yasaklanmıştır.

Kardeşin satışı üzerine satış yapmak: Hem alıcı hem de satıcı tarafından yapılabilen bu tür alışveriş de yasaklanmıştır.

Dünürcülük üzerine dünür göndermek de yasaklanmıştır. (Müsaade edilirse sakınca yok.)

Bir kadının karını boşa beni al diye teklifte bulunması da yasaklanmıştır.

Müşteriyi aldatmak için sütün memede bırakılması da aldatma olduğu için yasaklanmıştır. [\[11\]](#)

[\[1\]](#) Abdullah Parlıyan, Açıklamalı Tam Riyazu's-Salihin Tercümesi: 519.

[\[2\]](#) Buhârî, Büyû' 58, 64, 68, 71, İcâre 14, Şurût 8; Müslim, Büyû' 21. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Büyû' 45; Tirmizî, Büyû' 13; Nesâî, Büyû' 17; İbni Mâce, Ticârât 15.

[\[3\]](#) Abdullah Parlıyan, Açıklamalı Tam Riyazu's-Salihin Tercümesi: 519.

[\[4\]](#) Buhârî, Büyû' 71; Müslim, Büyû' 14 . Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Büyû' 43.

[\[5\]](#) Abdullah Parlıyan, Açıklamalı Tam Riyazu's-Salihin Tercümesi: 519.

[\[6\]](#) Buhârî, Büyû' 68; Müslim, Büyû' 19. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Büyû' 47; Nesâî, Büyû' 18; İbni Mâce, Ticârât 15.

[\[7\]](#) Abdullah Parlıyan, Açıklamalı Tam Riyazu's-Salihin Tercümesi: 519.

[\[8\]](#) Buhârî, Büyû' 64, 70; Müslim, Nikâh 51, Büyû' 11, 12. Ayrıca bk. Nesâî, Büyû' 16.

[\[9\]](#) Buhârî, Nikâh 45; Müslim, Büyû' 8. Ayrıca bk. Tirmizî, Büyû' 57; Nesâî, Büyû' 20.

[\[10\]](#) Müslim, Nikâh 56.

[11] Abdullah Parlıyan, Açıklamalı Tam Riyazu's-Salihin Tercümesi: 520.